

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123238529
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4123238529.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, dieťa rodičov: matka A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX a otec E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/X, G. – F. A., o návrhu otca na zmenu zverenia, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/36/2014-99 zo dňa 17.04.2015, právoplatný dňa 20.05.2015 tak, že z v e r u j e mal. dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, s účinnosťou od 01.09.2023.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Súd z a v ä z u j e matku prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne, ktorú bude povinná platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od 01.09.2023.

IV. Zročné výživné za čas od 01.09.2023 do 31.03.2024 v sume 700 eur súd p o v o ľ u j e matke zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk otca, pod následkom straty výhody splátok.

V. Súd styk matky s maloletým n e u p r a v u j e .

VI. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 07.09.2023 domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A. tak, že navrhol, aby súd maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne s účinnosťou od septembra 2023.

2. Otec návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Námestovo rozsudkom č. k. 1P/36/2014-99 zo dňa 17.04.2015 zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, určil, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 90 eur mesačne. Určené výživné riadne a načas platil a dobrovoľne si ho navýšil o 60 eur a teda platil mesačne na synovu výživu 150 eur a navyše mu kúpil oblečenie a obuv.

3. Od septembra 2023 syn po vzájomnej dohode s ním aj s matkou maloletého býva s ním, navštevuje Strednú odbornú školu techniky a služieb v G.. Matka na jeho výživu neprispieva, preto otec podal tento návrh.

4. Matka s návrhom nesúhlasila, uviedla, že skutočnosť, že maloletý študuje v G. a za tým účelom býva u otca, ešte nie je automaticky dôvodom na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k nemu. Zároveň považuje za nehoráznou otcom navrhnutú výšku výživného, ktorú by mala na maloletého platiť, keď on sám v minulosti nebol ochotný platiť na maloletého viac ako smiešnych 40 eur mesačne a súčasne od nej vyžadoval, aby sa podieľala na cestovných nákladoch spojených s realizáciou styku otca s maloletým.

5. Z uvedených dôvodov matka navrhla, aby súd návrh otca zamietol a v prípade, že sa s jej argumentmi nestotožní, aby rozhodol o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

6. Na pojednávaní konanom dňa 26.02.2024 rodičia zotrvali na svojich postojoch, otec uviedol, že maloletý uňho býva od 15.08.2023, matka uviedla, že s otcom boli dohodnutí tak, že počas štúdia bude maloletý bývať u otca v G..

7. Podľa § 43 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

8. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd vypočul na pojednávaní dňa 26.02.2024 aj maloletého A., keďže ide o dospelujúceho chlapca vo veku XX rokov, ktorý študuje na strednej škole a preto je vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť schopný vyjadriť svoj názor.

9. Maloletý A. uviedol, že má rád obidvoch rodičov, ale chce bývať u otca, o čom boli s rodičmi už dlhšie dohodnutí. Otec sa oňho riadne stará, varí mu, alebo si jedlo objednájú, veľmi sa mu páči v škole, kde študuje odbor kaderník, má dobré vzťahy s učiteľmi. Takisto chce naďalej bývať u otca aj preto, že v meste sú lepšie možnosti aj do budúcnosti, viac pracovných príležitostí. Je mu aj ľúto, že nie je s matkou, ale čo s tým človek narobí, občas za ňou chodí, od augusta 2023 bol u nej zatiaľ dvakrát, chystá sa k nej na jarné prázdniny. Odkedy býva u otca, matka mu raz poslala 20 eur.

10. Po oboznámení s výpoveďou maloletého matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.03.2024 uviedla, že akceptuje synove rozhodnutie, súhlasí so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca, ale nesúhlasí s otcom navrhnutou výškou výživného ani s tým, aby bolo určené späťne, pretože by to pre ňu s poukazom na jej príjmy bolo likvidačné. Navrhla, aby súd určil výšku výživného sumou 40 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

11. Kolízna opatrovníčka po vykonaní dokazovaní odporučila zveriť maloletého do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazat' platením výživného minimálne sumou 100 eur mesačne.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, vypočutím mal. A., zistením stanoviska kolízneho opatrovníka, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

13. Maloletý A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX v manželstve rodičov, ktoré rozviedol Okresný súd Galanta rozsudkom č. k. 16P/199/2013-57 zo dňa 04.12.2013 a maloletého na čas po rozvedení zveril do osobnej starostlivosti otca.

14. Rozsudok Okresného súdu Galanta zmenil Okresný súd Námestovo rozsudkom č. k. 36/2014-99 zo dňa 17.04.2015 v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, určil, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok a otec zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 40 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2014. Návrh otca na podieľanie sa na cestovných nákladoch spojených so stykom otca s maloletým vo výške jednej polovice matkou maloletého súd zamietol. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2015.

15. Výška výživného bola upravená rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 11P/6/2017-55 zo dňa 04.05.2017, právoplatným dňa 07.06.2017 na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 30.01.2017 a zročné výživné od uvedeného dátumu do 30.04.2017 v sume 135 eur súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach po 13,50 eur mesačne.

16. V súčasnosti maloletý od polovice augusta 2023 býva u otca v G., kde od 01.09.2023 študuje na Strednej odbornej škole techniky a služieb, odbor kaderník.

17. S otcom bývajú v dvojizbovom byte, ktorého je otec vlastníkom. Otec poberá starobný dôchodok v sume 572 eur mesačne, podľa jeho vyjadrenia žije aj z úspor z podnikania.

18. Mesačné náklady na bývanie otca predstavujú poplatok bytovému správcovi za poskytovanie služieb spojených s užívaním bytu v sume 199 eur, plyn 40 eur, internet 24 eur. Maloletému otec dáva denne 7 eur na stravu, keďže v škole sa nestravuje, na začiatku školského roka mu kúpil školské pomôcky v sume 255 eur, notebook v sume 350 eur a kadernícky strojček v sume 350 eur.

19. Matka pracuje pre spoločnosť E. H. F. F.. I. na základe zmluvy o vykonávaní činnosti sprostredkovateľa, vyplácaná je formou provízií, ktorých priemerná mesačná výška je 451,43 eur. Podľa predloženého daňového priznania za rok 2023 matka vykázala príjmy v sume 4395,94 eur a výdavky v sume 3687 eur. Matka býva v prenajatom jednoizbovom byte, za ktorý platí nájomné v sume 300 eur mesačne.

20. Obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť len voči mal. A..

21. Keďže súd pri rozhodovaní o výživnom na maloleté dieťa je povinný v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadať nielen na skutočný príjem povinného rodiča, ale musí skúmať aj jeho potenciálne zárobkové možnosti a schopnosti, teda, či by v inom zamestnaní, alebo vykonávaním inej práce nemohol dosahovať vyšší príjem, vyžiadal od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove správu, či má v ponuke voľné pracovné miesta zodpovedajúce matkinej pracovnej kvalifikácii. Podľa oznámenia Úradu zo dňa 06.03.2024 v zozname voľných pracovných miest evidujú voľné pracovné miesta pre absolventov strednej školy s maturitou odbor ekonomika u troch zamestnávateľov: J. F. J. s nástupným platom od 1250 eur mesačne, K. I. (bez uvedenia platovej ponuky) a E. F. C. G. L. s nástupným platom od 950 eur za mesiac.

22. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov ďalej len Zákon o rodine) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

29. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

33. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

34. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zverenie maloletého je dôvodný, pretože dokazovaním bolo preukázané, že maloletý A. sa v jeho osobnej starostlivosti nachádza od polovice augusta 2023 a to nepretržite, od septembra 2023 začal študovať na strednej škole v mieste otcovho bydliska, otec sa o maloletého stará zabezpečovaním stravy, ošatenia, bývania, platením potrebných výdavkov v súvislosti so štúdiom maloletého. Sám maloletý prejavil vôľu naďalej bývať s otcom, čo uviedol vo svojej výpovedi v tomto konaní na pojednávaní.

35. Matka spočiatku so zverením maloletého otcovi nesúhlasila, po vypočutí maloletého zmenila postoj a synove rozhodnutie bývať s otcom akceptovala.

36. Súd preto s poukazom na zhodné vyjadrenia rodičov, maloletého ako aj kolízneho opatrovníka rozhodol tak, že maloletého s účinnosťou od 01.09.2023 zveril do osobnej starostlivosti otca.

37. Matku súd zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne a to s účinnosťou od 01.09.2023, odkedy je maloletý v starostlivosti otca. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na osobné, majetkové a príjmové pomery rodičov, na potenciálne zárobkové možnosti matky, na vek a odôvodnené potreby maloletého a dospel k záveru, že výživné v sume 100 eur je v možnostiach a schopnostiach matky platiť, hoci táto suma vzhľadom na vek maloletého a jeho odôvodnené potreby súvisiace najmä so štúdiom, určite nepostačuje pokryť všetky náklady maloletého, avšak súd je názoru, že v súčasnosti nie je v možnostiach matky platiť výživné vo vyššej sume.

38. Keďže výživné bolo určené s účinnosťou od 01.09.2023, súd rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je od uvedeného dátumu do 31.03.2024, teda za sedem mesiacov v sume 700 eur.

39. Zročné výživné súd matke povolil zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stane zročným celý dlh.

40. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.